

CECHY ŹRÓDEŁ PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

1. Wielość i różnorodność w sensie składników gatunkowych
2. niemożność dokonania kodyfikacji
3. w większości pochodzą od samej administracji, która tworzy kolejne źródła prawa albo na podstawie szczególnej podstawy prawnej albo na podstawie normy kompetencyjnej
4. niejednorodność – wspomniana w poprzednim rozdziale sytuacja, gdy w jednym akcie prawnym zawiera się normy zarówno ustrojowe, jak i materialne a nawet procesowe,
5. istnienie prawa miejscowego, a więc obowiązującego nie na terenie całego kraju, ale tylko na danym obszarze (obce innym dziedzinom prawa)

ŹRÓDŁA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Źródłami prawa w myśl Konstytucji, w tym administracyjnego, są:

1. Konstytucja,
2. Ratyfikowane umowy międzynarodowe,
3. Ustawy,
4. Rozporządzenia, w tym rozporządzenie z mocą ustawy,
5. Akty prawa miejscowego.

Ponadto źródłami prawa są również akty prawne stanowione przez organy organizacji międzynarodowych w tym Unii Europejskiej:

1. Źródła pierwotne (traktaty, nowelizacje traktatów, traktaty akcesyjne, ...)
2. Źródła wtórne:
  - a) rozporządzenia,
  - b) dyrektywy,
  - c) decyzje.

W pewnym sensie źródłem prawa, ale dla administracji, jest również orzecznictwo sądów administracyjnych i powszechnych.

KONSTYTUCJA

Konstytucja to inaczej ustawa zasadnicza. Akt prawny o szczególnym statusie, uchwalany przez Zgromadzenie Narodowe, z którym wszelkie inne akty prawne w państwie muszą być zgodne.

Konstytucja zawiera ogólne unormowania kształtujące ustrój i funkcjonowanie państwa i jego podstawowych organów i instytucji.

RATYFIKOWANE UMOWY MIĘDZYNARODOWE

Zgodnie z konstytucją umowy międzynarodowe są również źródłami prawa, o ile zostały ratyfikowane. W chwili ratyfikacji uzyskują moc ustawy i podlegają publikacji w dzienniku ustaw.

W zależności od kwestii jakich dotyczą rozróżniamy dwa rodzaje ratyfikacji:

- 1) wyłącznie poprzez podpisanie przez Prezydenta,
- 2) poprzez podpisanie przez Prezydenta po uprzedniej zgodzie Sejmu wyrażonej w ustawie.

W drugim przypadku taka umowa międzynarodowa uzyskuje status niejako ponadustawowy, a więc w przypadku kolizji jej zapisów z przepisami ustawy pierwszeństwo stosowania mają zapisy umowy.

USTAWA

Co do zasady najwyższe, po konstytucji, źródło prawa. Ustawy stanowi Parlament, tj. Sejm i Senat.

Ustawa nie może być sprzeczna z Konstytucją.

Jest aktem powszechnie obowiązującym.

Jej ważność zależy od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Obowiązuje po upływie *vacatio legis*.

ROZPORZĄDZENIA

1. Rozporządzenie z mocą ustawy

Wprowadzenie do systemu prawa tej kategorii aktów jest wyjątkiem od zasady prymatu ustawy jako źródła prawa.

Rozporządzenia takie są jednak poddane ścisłej kontroli parlamentarnej.

W obecnym stanie prawa rozporządzenie z mocą ustawy może wydać TYLKO Prezydent na wniosek Rady Ministrów w zakresie i granicach określonych w dotyczących stanów nadzwyczajnych uregulowaniach konstytucji – stanu wojennego, stanu wyjątkowego, stanu klęski żywiołowej – art. 228 ust. 3 – 5.

Dla swej ważności rozporządzenia z mocą ustawy musi zostać zatwierdzone przez Sejm na najbliższym posiedzeniu.

2. Rozporządzenie

Rozporządzenie to klasyczny przykład twórczej działalności administracji. Nie zastępuje ustawy, ale ją uzupełnia.

Inaczej nazywane przepisami wykonawczymi.

Do jego wydanie niezbędna jest delegacja ustawowa, która jednoznacznie określa:

- 1) kto może rozporządzenie wydać,
- 2) zakres normowania rozporządzenia,
- 3) wytyczne co do treści rozporządzenia.

Widać, że wolność prawotwórcza organu jest ściśle ograniczona przez legislaturę.

Organ wskazany w delegacji ustawowej nie może dalej delegować na inne organy swoich uprawnień dotyczących wydania rozporządzenia.

Dla swej ważności musi zostać ogłoszone w Dzienniku Ustaw.

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

1. Cechy:

- a) są źródłem prawa powszechnie obowiązującego na danym terenie,
- b) stanowią one przez niektóre terenowe organy administracji publicznej,
- c) stanowią one na podstawie delegacji ustawowej lub normy kompetencyjnej,
- d) publikowane w wojewódzkich dziennikach urzędowych,
- e) podlegają kontroli sądowej

2. Akty prawa miejscowego stanowią one przez organy jednostek samorządu terytorialnego

1) Gmina i Powiat

Gmina i Powiat stanowią dwa rodzaje aktów: akty wykonawcze i akty porządkowe. Są to akty powszechnie obowiązujące, wydane na podstawie ustaw szczególnych lub ustawy ustrojowej.

Przepisy wykonawcze stanowią Rady (gminy albo powiatu) na podstawie delegacji w ustawie szczególnej (uchwała budżetowa, uchwała o wysokości podatku od nieruchomości, uchwała o zasadach sytuowania punktów sprzedaży alkoholu), albo ustrojowej (statut gminy/powiatu, statut sołectwa, regulamin gminnego placu zabaw) wszystko w formie UCHWAŁY.

Szczególnymi uchwałami są uchwały o charakterze normatywnym podejmowanym celem wykonania woli mieszkańców – referendum lokalne.

Należy również zaznaczyć, że wydawanie uchwał (aktów wykonawczych) jest bądź obowiązkiem bądź uprawnieniem Rady, zależy to od treści delegacji ustawowej.

W szczególnych sytuacjach również organy wykonawcze mogą wydawać zarządzenia lub decyzje. Takie zarządzenie dla swojej ważności wymaga zatwierdzenia przez Radę na najbliższej sesji. Wydawanie zarządzeń przez organ wykonawczy wynikać musi bezpośrednio z delegacji ustawowej, sama Rada nie może przenieść na organ wykonawczy kompetencji do wydania aktu wykonawczego .

Przepisy porządkowe są wprowadzane przez Radę w formie uchwały, albo w szczególnych sytuacjach organ wykonawczy w formie zarządzenia która zawiera nakazy lub zakazy, za których nie przestrzeganie może być nałożona kara grzywny.

Przepisy porządkowe (art.40 i 41 usg) wydaje się tylko wówczas, gdy stan faktyczny nie został obięty regulacją ustawową, a nie ma delegacji w ustawie do jej unormowania, a stan ten wymaga ingerencji prawnej ze względu na ochronę zdrowia lub życia, a także porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego.

Zarządzenie porządkowe obowiązuje do najbliższej sesji Rady, która takie zarządzenie zatwierdza.

Przepisy wykonawcze ogłasza się w wojewódzkich dziennikach urzędowych i wchodzi w życie po określonym w nich *vacatio legis*.

Przepisy porządkowe ogłasza się w formie obwieszczenia i wchodzi w życie, co do zasady, po 3 dniach od ogłoszenia. Należy również je opublikować w wojewódzkich dziennikach urzędowych.

2) Województwo samorządowe

W województwie samorządowym stanowią tylko akty wykonawcze w formie uchwał sejmiku.

Województwo samorządowe nie wydaje przepisów porządkowych, bowiem na tym szczeblu kompetencję do ich wydawania mają terenowe organy administracji rządowej w województwie.

3. Akty prawa miejscowego stanowiące przez organy administracji rządowej w województwie

1) Akty prawa miejscowego stanowiące przez wojewodę

Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie daje wojewodzie wyłączną kompetencją do stanowienia aktów prawa powszechnie obowiązującego. Pominięto kierowników wojewódzkich służb, inspekcji i straży w kompetencjach prawotwórczych tworząc konstrukcję, w której to wojewoda wydaje akt prawny po zasięgnięciu opinii właściwego podmiotu.

Wojewoda wydaje przepisy porządkowe w formie **rozporządzenia porządkowego**. Podobnie jak w gminie i powiecie, tylko w szczególnych sytuacjach, gdy zagrożone jest zdrowie lub życie, a także porządek, spokój i bezpieczeństwo publiczne oraz mienie.

2) Akty prawa miejscowego stanowione przez organy administracji niezespólonej

W polskim prawie praktycznie rzecz biorąc organy administracji niezespólonej nie mają kompetencji prawodawczych. Wyjątkami są: dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, dyrektorzy urzędów morskich, dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej, okręgowi inspektorzy rybołówstwa morskiego, powiatowi lekarze weterynarii, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska.

Te podmioty wydają zarządzenia wykonawcze i zarządzenia porządkowe.

PRAWO ZAKŁADOWE

Zakładem administracyjnym jest jednostka organizacyjna powołana do świadczenia usług niematerialnych na podstawie nawiązanego z użytkownikiem stosunku administracyjnoprawnego.

Zakłady powołane są do świadczenia usług niematerialnych w dziedzinie kultury, nauki, oświaty, ochrony zdrowia, wychowania, reedukacji czy opieki społecznej. Możliwości państwa determinują częstotliwość korzystania z zakładu i jakość świadczonych przezeń usług. Ale organizowanie i wykonywanie tych usług jest wyrażoną w praktyce realizacją sformułowanych w konstytucji praw społecznych obywateli. Przeto państwo nie może kierować się w tym zakresie względami ekonomicznymi. Często tak nie jest. Słyszymy przecież, o wprowadzanych dodatkowych opłatach za usługi zakładów opieki zdrowotnej. Zakład nie ma osobowości prawnej. Jest mu zupełnie niepotrzebna, bo w zakresie realizowanych przez siebie zadań korzysta z osobowości prawnej organu przez który został utworzony.

Normatywna aktywność zakładów administracyjnych objawia się zarówno w sferze wewnętrznej, gdy organy zakładu wydają akty wewnętrznieobowiązujące jego pracowników oraz w sferze zewnętrznej,

kierowane do użytkowników zakładów. W obu przypadkach niezbędna jest ustawowa delegacja do wydania takich aktów.

W pierwszym obszarze mamy do czynienia z regulaminami pracy, wynagradzania, korzystania z różnych stricte pracowniczych instytucji. W drugim mówimy o tych wszystkich aktach, które musi przestrzegać użytkownik zakładu, a więc mowa o statucie czy regulaminie korzystania.

Na podstawie ustawy o szkolnictwie wyższym uczelnia działa na podstawie statutu, który uchwała większością 2/3 głosów senat uczelni. W pozostałych sprawach potrzebna jest zwykła większość. Ponad to źródłem prawa zakładowego są zarządzenia Rektora czy Dziekanów poszczególnych wydziałów lub kierowników studiów.

Na uczelni wyższej obok statutu najważniejszym aktem prawnym jest regulamin studiów, określający organizację i tok studiów.

Na tej płaszczyźnie akty te mają charakter wewnętrznieobowiązujący, zaś aktem powszechnie obowiązującym będzie chociażby regulamin rekrutacji na studia.

Nieco bardziej skomplikowana sytuacja jest w przypadku szkół publicznych, otóż statut takiej szkole nadaje organ prowadzący, zaś wszelkie do niego zmiany wprowadza sama szkoła.

Generalna zasada mówi, że wszelkie akty prawne powszechnie obowiązujące powinny być publikowane w powszechnym publikatorze, jednak w zakresie właściwych aktów zakładowych takiego obowiązku nie można wywieść z przepisów szczególnych, mimo że często mamy do czynienia z aktami powszechnie obowiązującymi.

PROMULGACJA ŹRÓDEŁ PRAWA

W polskim systemie obowiązuje fikcja powszechnej znajomości prawa. Na gruncie prawa procesowego mówimy zaś o zasadzie ignorantia iuris nocet.

Wspomniane wyżej zasady są realizowane poprzez ogłoszenie aktu normatywnego w drodze promulgacji lub publikacji.

Promulgacja to urzędowe stwierdzenie, że akt doszedł do skutku. Publikacja natomiast jest ostatnim elementem procesu promulgacji, niezbędnym do tego by dany akt nabrał mocy prawnej. Jeżeli natomiast nie istnieje instytucja promulgacji, to publikacja jest tylko urzędowym ogłoszeniem treści normy prawnej.

Czy w Polsce mamy do czynienia z instytucją promulgacji i publikacji, czy tylko publikacji. Raczej tylko publikacji.

Z samej Konstytucji wiemy, że aby akt powszechnie obowiązujący uzyskać moc prawną niezbędne jest jego opublikowanie, stanowi to warunek sine qua non prawomocności aktu.

Kwestie te reguluje ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów. Określa zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych i niektórych innych aktów, oraz zasady prowadzenia dzienników urzędowych. Ogłoszenie w dzienniku urzędowym zamieszcza się niezwłocznie.

Akt prawny rangi ustawy może wyłączyć obowiązek publikacji, o ile akt nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących.

Co do zasady akty normatywne ogłaszane w dzienniku urzędowych wchodzi w życie po 14 dniach od ogłoszenia, albo dłużej. W uzasadnionych przypadkach termin ten może być skrócony.

Z tej ustawy wynika również, że akty prawne mogą obowiązywać z mocą wsteczną o ile nie stoi to w sprzeczności z zasadą demokratycznego państwa prawnego.

Ustawa wyróżnia następujące rodzaje publikatorów:

- 1) Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”,
- 3) Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski B” - zniesiony**
- 4) Dzienniki urzędowe ministrów kierujących działami administracji rządowej,
- 5) Dzienniki urzędowe urzędów centralnych,
- 6) Wojewódzkie dzienniki urzędowe

Ad 1) Art. 9. 1. W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, zwanym dalej "Dziennikiem Ustaw", ogłasza się:

- 1) Konstytucję;
- 2) ustawy;
- 3) rozporządzenia z mocą ustawy wydane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) rozporządzenia wydane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, Prezesa Rady Ministrów, ministrów kierujących działami administracji rządowej, przewodniczących określonych w ustawach komitetów, będących członkami Rady Ministrów, oraz Krajową Radę Radiofonii i Telewizji;
- 5) teksty jednolite aktów określonych w pkt 1-4;
- 6) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczące aktów normatywnych ogłoszonych w Dzienniku Ustaw;
- 7) uchwały Rady Ministrów uchylające rozporządzenie ministra.

2. W Dzienniku Ustaw ogłasza się również akty prawne dotyczące:

- 1) stanu wojny i zawarcia pokoju;

- 2) referendum ogólnokrajowego, w tym referendum zatwierdzającego zmianę Konstytucji;
- 2a) skrócenia kadencji Sejmu;
- 3) wyborów do Sejmu i Senatu;
- 4) wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) powszechnej lub częściowej mobilizacji i użycia Sił Zbrojnych do obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) stanu wojennego;
- 7) stanu wyjątkowego;
- 8) stanu klęski żywiołowej;
- 9) ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do Sejmu i Senatu, wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz ważności referendum ogólnokrajowego, w tym referendum zatwierdzającego zmianę Konstytucji.

3. W Dzienniku Ustaw ogłasza się ponadto inne akty prawne, jeżeli odrębne ustawy tak stanowią.

Ad 2) Art. 10. 1. W Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", zwanym dalej "Monitorem Polskim", ogłasza się:

- 1) zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wydane na podstawie ustawy;
- 2) uchwały Rady Ministrów i zarządzenia Prezesa Rady Ministrów, wydane na podstawie ustawy;
- 3) teksty jednolite aktów określonych w pkt 1 i 2;
- 4) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczące aktów normatywnych ogłoszonych w Monitorze Polskim lub aktów normatywnych, które nie były ogłoszone.

2. W Monitorze Polskim ogłasza się również:

- 1) uchwały Zgromadzenia Narodowego dotyczące:
  - a) regulaminu Zgromadzenia Narodowego,
  - b) uznania trwałej niezdolności Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do sprawowania urzędu ze względu na stan zdrowia,
  - c) postawienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w stan oskarżenia przed Trybunałem Stanu;
- 2) uchwały Sejmu dotyczące:
  - a) regulaminu Sejmu,
  - b) (uchylona),
  - c) uchwalenia wotum zaufania Radzie Ministrów oraz absolutorium dla Rady Ministrów,
  - d) uchwalenia wotum nieufności Radzie Ministrów lub ministrowi,
  - e) pociągnięcia do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu,
  - f) rozwiązania organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego,
  - g) wyboru, powoływania lub odwoływania na określone w Konstytucji lub ustawach stanowiska państwowe; uchwałę o powołaniu lub odwołaniu wymagającym zgody Senatu ogłasza się po wyrażeniu takiej zgody;
- 3) uchwały Senatu dotyczące:

- a) regulaminu Senatu,
- b) wyboru, powoływania, odwoływania, a także wyrażenia zgody na powoływanie lub odwoływanie przez Sejm na określone w Konstytucji lub ustawach stanowiska państwowe;
- 4) **akty** urzędowe Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dotyczące:
  - a) zwoływania pierwszego posiedzenia nowo wybranych Sejmu i Senatu,
  - b) (uchylona),
  - c) zrzeczenia się urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
  - d) desygnowania i powoływania Prezesa Rady Ministrów oraz Rady Ministrów,
  - e) przyjmowania dymisji Rady Ministrów i powierzania jej tymczasowego pełnienia obowiązków,
  - f) dokonywania zmian w składzie Rady Ministrów na wniosek Prezesa Rady Ministrów,
  - g) odwoływania ministra, któremu Sejm wyraził wotum nieufności,
  - h) powoływania lub odwoływania na określone w Konstytucji i ustawach stanowiska państwowe,
  - i) powoływania sędziów,
  - j) nadawania tytułu naukowego profesora i tytułu profesora sztuki,
  - k) mianowania na stopień generała i równorzędny,
  - l) nadawania statutu Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) postanowienia Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzeniu przeszkody w sprawowaniu urzędu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz powierzeniu Marszałkowi Sejmu tymczasowego wykonywania obowiązków Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) postanowienia Trybunału Konstytucyjnego w sprawach sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa.

3. W Monitorze Polskim ogłasza się uchwały Sejmu i Senatu oraz Zgromadzenia Narodowego inne niż wymienione w ust. 2, wyroki Trybunału Stanu, a także postanowienia Marszałka Sejmu, jeżeli ich ogłoszenie w Monitorze Polskim jest przewidziane w tych uchwałach lub postanowieniach albo jeżeli odrębne ustawy tak stanowią.

4. W Monitorze Polskim ogłasza się również inne **akty** prawne, a także ogłoszenia, obwieszczenia i komunikaty organów, instytucji i osób, jeżeli odrębne ustawy tak stanowią.

5. Prezes Rady Ministrów może zarządzić:

- 1) ogłoszenie w Monitorze Polskim również innych niż określone w art. 9 oraz w ust. 1 **aktów** prawnych;
- 2) ogłoszenie innych niż określone w ust. 2 **aktów** prawnych, ogłoszeń i obwieszczeń.

Ad 3) Art. 11. 1. W Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski B", zwanym dalej "Monitor Polski B", ogłasza się:

- 1) sprawozdania finansowe określone w przepisach o rachunkowości;
- 2) ogłoszenia i obwieszczenia przedsiębiorców, jeżeli odrębne przepisy nie wymagają ich ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym;

3) inne akty prawne, a także informacje, komunikaty, ogłoszenia i obwieszczenia organów, instytucji i osób, jeżeli odrębne ustawy tak stanowią.

2. Ogłaszanie obwieszczeń i ogłoszeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, jest odpłatne.

3. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, kierując się rzeczowymi i osobowymi kosztami wydawania Monitora Polskiego B.

Ad 4 i 5) Art. 12. 1. W dziennikach urzędowych ministrów kierujących działami administracji rządowej oraz w dziennikach urzędowych urzędów centralnych ogłasza się:

- 1) akty normatywne organu wydającego dziennik urzędowy i nadzorowanych przez niego urzędów centralnych;
- 2) uchwały Rady Ministrów uchylające zarządzenia ministra wydającego dziennik urzędowy;
- 3) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawach aktów normatywnych, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 4) ogłoszenia sądowe, jeżeli tak stanowią inne ustawy.

2. W dziennikach urzędowych, o których mowa w ust. 1, mogą być publikowane informacje, komunikaty, obwieszczenia i ogłoszenia organów wymienionych w ust. 1 pkt 1.

3. W dziennikach urzędowych nie zamieszcza się aktów prawnych, które podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, Monitorze Polskim lub Monitorze Polskim B, jak również, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 1, aktów prawnych organów innych niż ten, który wydaje dziennik urzędowy.

Ad 6) Art. 13. W wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się:

- 1) akty prawa miejscowego stanowione przez wojewodę i organy administracji niespolonej;
- 2) akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy;
- 3) statuty związków międzygminnych oraz statuty związków powiatów;
- 4) akty Prezesa Rady Ministrów uchylające akty prawa miejscowego stanowionego przez wojewodę i organy administracji niespolonej;
- 5) wyroki sądu administracyjnego uwzględniające skargi na akty prawa miejscowego stanowionego przez: wojewodę i organy administracji niespolonej, organ samorządu województwa, organ powiatu i organ gminy;
- 6) porozumienia w sprawie wykonywania zadań publicznych zawarte:
  - a) między jednostkami samorządu terytorialnego,
  - b) między jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej;
- 7) uchwały budżetowe gminy, powiatu i województwa oraz sprawozdanie z wykonania budżetu gminy, powiatu i województwa;

- 8) obwieszczenia o wygaśnięciu mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz o rozwiązaniu sejmiku województwa, rady powiatu lub rady gminy;
- 8a) rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące aktów prawa miejscowego stanowiących przez jednostki samorządu terytorialnego;
- 9) statut urzędu wojewódzkiego;
- 10) inne akty prawne, informacje, komunikaty, obwieszczenia i ogłoszenia, jeżeli tak stanowią przepisy szczególne.

Obok polskich publikatorów mamy również publikatory europejskie – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, gdzie publikowane są akty tworzone przez Unię.